

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Účetnictví malých obcí
Tereza Gregorová

Bakalářská práce
2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza GREGOROVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Účetnictví malých obcí**
Zadávající katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- základní pojmy
- rozpočet a rozpočtová pravidla
- účetnictví ÚSC
- rozpočtová skladba
- účetní postupy
- účetní okruhy
- finanční a účetní výkazy
- závěrečný účet
- příklad na malé obci Pustá Kamenice

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HANZLOVÁ, Olga; PŘIBILOVÁ, Zdeňka; KUPSKÁ, Alena. Podvojně účetnictví obcí s jedním bankovním účtem. Rožďalovice: REVOS-L, 2002. 119 s. ISBN 80-903160-0-X

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. Rozpočtová skladba 2009. Rožďalovice: REVOS-L, 2009. 264 s. ISBN: 978-80-903160-8-9

Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, v platném znění

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění


Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Miloš Charbuský, CSc.**
Ústav veřejné správy a práva

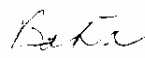
Datum zadání bakalářské práce: **17. června 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2010**


doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.


Ing. Robert Baťa, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 17. července 2009

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

Poděkování:

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucímu práce, panu PhDr. Milošovi Charbuskému, CSc. za metodickou pomoc a cenné rady při zpracování zadané bakalářské práce.

Dále děkuji za zázemí panu starostovi obce Pustá Kamenice Miroslavu Myškovi.

Anotace

Cílem práce je charakteristika nového pojetí účetnictví územních samosprávných celků se zaměřením na malé obce. Největší pozornost je věnována novým základním účetním metodám od roku 2010. V části o obci Pustá Kamenice ukazují jednoduchý souvislý příklad účetnictví, na kterém demonstrují účetní postupy v průběhu jednoho měsíce.

Klíčová slova

účetnictví, účetní postupy, účet, obec

Title

Accountancy of the small municipalities

Annotation

The aim of this work is to describe a new conception of accountancy of the territorial self-government units aimed at small municipalities. The greatest attention is dedicated to the new basic accountant processes since 2010. I show a simple continuous example in the part about corporation Pustá Kamenice, where I demonstrate accountant procedures in a course of a one month.

Keywords

accountancy, accountant processes, account, municipality

Obsah

ÚVOD	9
1 ZÁKLADNÍ POJMY	11
2 ROZPOČET	12
2.2 ROZPOČTOVÉ PROVIZORIUM	13
2.3 ROZPOČTOVÉ OPATŘENÍ	13
2.4 ROZPOČET A SPRÁVNÍ DELIKTY	14
3 ÚČETNICTVÍ ÚSC	15
3.1 REFORMA ÚČETNICTVÍ	15
3.2 HLAVNÍ ZMĚNY	16
3.3 SYSTÉM ÚČETNICTVÍ	17
3.4 PRÁVNÍ RÁMEC	18
3.5 PŘEVODOVÝ MŮSTEK	18
3.6 SMĚRNÁ ÚČTOVÁ OSNOVA	18
3.7 ČINNOST HOSPODAŘENÍ ÚSC	19
4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	20
4.1 ODPOVĚDNOSTNÍ (KAPITOLNÍ) TRŽDĚNÍ	20
4.2 ODVĚTOVÉ TRŽDĚNÍ	21
4.3 DRUHOVÉ TRŽDĚNÍ	21
4.4 CASH PRINCIP	22
5 ÚČETNÍ POSTUPY	23
5.1 DLOUHODOBÝ MAJETEK	23
5.2 OBĚŽNÝ MAJETEK	25
5.3 ZÚČTOVACÍ VZTAHY	25
5.4 ÚČTOVÁ TRŽDA 4	27
5.5 NÁKLADY	28
5.6 VÝNOSY	30
5.7 PODROZVAHA	30
6 ÚČETNÍ OKRUHY	32
7 FINANČNÍ A ÚČETNÍ VÝKAZY	33
8 ZÁVĚREČNÝ ÚČET	35
9 PŘÍKLAD NA MALÉ OBCI PUSTÁ KAMENICE	36
ZÁVĚR	38
POUŽITÁ LITERATURA	41
SEZNAM OBRÁZKŮ	43
SEZNAM TABULEK	43

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
MF	Ministerstvo financí
ÚSC	územní samosprávný celek
CSUIS	Centrální systém účetních informací státu
MD	Má dáti
D	Dal
PZ	počáteční zůstatek
KZ	konečný zůstatek
ČÚS	České účetní standardy
RS	rozpočtová skladba
tzv.	takzvaně
č.	číslo
TZ	technické zhodnocení
x	nahrazuje číslo, které dosadíme podle určujících pravidel
OM	oběžný majetek
NFV	návratná finanční výpomoc

Úvod

Česká republika zaujímá přední místo ve velikosti počtu obcí, v celé republice je okolo šesti tisíc obcí, z toho téměř 80% z celkového počtu obcí v ČR do jednoho tisíce obyvatel viz obrázek 1. Fenomén samostatnosti a svobody se projevil při rozhodování v roce 1993, kdy vznikl velký počet obcí, především malých. Malým obcím se tak dostalo práv a s tím množstvím spojených úkolů a tady obce nezdědka naráží na problém profesionality, financí a časové náročnosti.

Ekonomický základ obce představuje jednu z nejvýznamnějších a zároveň nezbytných složek obecní samosprávy. Bez adekvátního ekonomického zázemí je jen těžko představitelné, aby se obec mohla svobodně rozvíjet a uspokojovat nejrůznější potřeby svých občanů.¹ S ekonomikou souvisí i pojem účetnictví.

Účetnictví je jednou z povinností, za kterou bez výjimky každá obec ručí a záleží na ni samotné, jakým způsobem vedení účetnictví zajistí. Oblast účetnictví procházela postupným vývojem, odrazovým můstkem byla soustava jednoduchého účetnictví a v roce 2002 byl velkým zlomem přechod z jednoduchého účetnictví na soustavu podvojného účetnictví. Forma nastolené soustavy účetnictví vyhovovala jen dočasně. Pro potřebu pravdivějších a reálnějších informací MF analyzovalo a sledovalo systém účetnictví v jiných zemích, hledalo inspiraci pro zlepšení našeho systému, ale nenašlo stejné podmínky podobné našim. Citace z usnesení vlády představuje hlavní tezi: „Cílem vytvoření účetnictví státu je vytvoření podmínek pro efektivní zajištění správných, úplných a včasných informací o hospodářské situaci státu a příslušných účetních jednotek“.² Výše uvedené usnesení vlády nastartovalo účetnictví založené na aktuální bázi a vneslo do zaběhnutého systému nemálo změn.

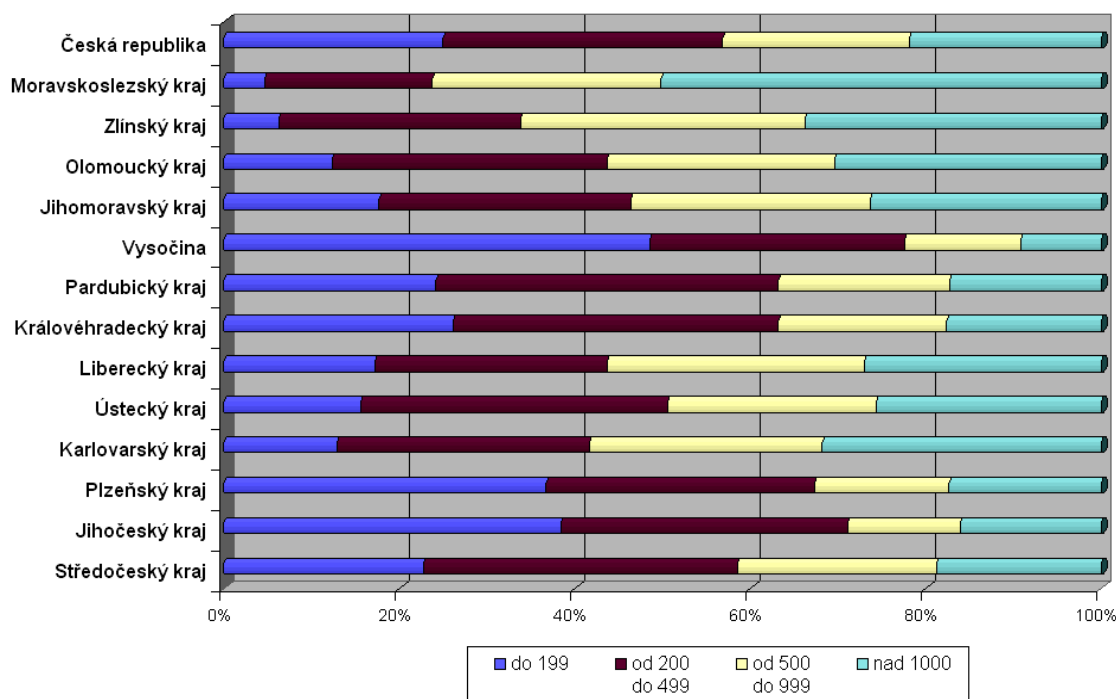
¹ BŘEŇ, Jan . Hospodaření obce : Obecní majetek – historické základy ekonomické podstaty obcí IV.. Deník veřejné správy [online]. 10.2.2010, OF 5/2009, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6415440>>

² Česko. Usnesení vlády České republiky : k vytvoření účetnictví státu. In *Dokumenty vlády*. 2007, 2007-05-23, 561, s. 1-6. Dostupný také z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_integr_roz_sys_33514.html?year=2008>.

Ve své bakalářské práci se zabývám daným tématem malých obcí z několika důvodů. Jsem zaměstnaná u malé obce Pustá Kamenice již od konce roku 1999, pracuji zde celých 10 let a mám s prostředím malé obce bohaté zkušenosti. Ze své praxe vím, že je na trhu kvantita školení, příruček a knih, které jsou často příliš drahé a ne vždy pro malou obec praktické.

Cílem mé práce je seznámit s novými účetními postupy na malé obci. Pro přehlednější a jednodušší prezentaci nebudu brát v potaz variantu obce v postavení plátce daně z přidané hodnoty, nebudu se zabývat příklady účtování o hospodářské činnosti a na příkladech nedemonstruji účtování analytických účtů.

Současné účetnictví obcí v aktuální podobě je na začátku své existence. Jednoduchou teorii překoná na každé obci nejednoduchá praxe a oblast údajně propracovaná je ve skutečnosti mlhavá a nejasná. Pevně věřím, že moje práce napomůže vnést trochu světla do této problematiky a odpoví na hlavní otázky účtování malých obcí.



Obrázek 1 – Poměr obcí v ČR a jednotlivých krajích podle počtu obyvatel
 Pramen: Malý lexikon obcí ČR 2009 (vlastní zpracování)

1 Základní pojmy

Obec

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.³

Účetnictví

Účetnictví je metoda zachycování určitých ekonomických jevů tvořená souborem specifických postupů a nástrojů; účetnictví je soustava účetních záznamů – metodicky ucelený systém informací o činnosti účetní jednotky ve formě číselných záznamů v peněžních jednotkách obsažených v účetních písemnostech, popř. v elektronické podobě.⁴

Je ekonomickou disciplínou, která zachycuje stav a pohyb majetku a jeho zdrojů, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření a poskytuje nejkomplexnější charakteristiku organizací pro její ekonomická rozhodování.

Rozpočet

Rozpočet je finančním plánem, kterým se musí řídit financování činnosti ÚSC. V rozpočtu se sledují příjmy a výdaje kalendářního roku.

Účetní postupy

Účetní postupy jsou metody a způsoby účtování a zachycování účetních případů v účetnictví.

Závěrečný účet

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu, který je nejdůležitějším informačním zdrojem o ekonomické situaci obce.

³ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, v platném znění

⁴ JURÁNEK, Vilém. *JUSTICE.CZ* [online]. 24.9.2008. [cit. 2010-04-11]. Základy účetnictví a základy daňového systému České republiky. Dostupné z WWW: <portal.justice.cz/soud/soubor.aspx?id=71865>

2 Rozpočet

Rozpočet obce je nejdůležitější dokument, podle kterého se řídí hospodaření obce, je to krátkodobý finanční plán na 1 rok. Tuto oblast upravují zákony:

- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (tzv. velká rozpočtová pravidla)
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (tzv. malá pravidla)

Rozpočet a celý rozpočtový proces je nástroj zabezpečení a financování obecní politiky, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Musím však konstatovat, že rozpočet obce je toková veličina. Na příslušném příjmovém a výdajovém účtu nikdy není stav rozpočtovaných příjmů a výdajů vyrovnán, jelikož v rozpočtovém období se z došlých příjmů plynule uhrazují výdaje. Během rozpočtového období běžně dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a vývojem výdajů příslušného územního rozpočtu.⁵

Rozpočtový proces probíhá v několika fázích, z nichž nejdůležitější jsou: příprava podkladů pro sestavování rozpočtu, návrh rozpočtu, projednávání a schvalování rozpočtu a v poslední fázi kontrola a plnění schváleného rozpočtu.

Struktura územního rozpočtu (vnitřní dělení):

1. běžný
2. kapitálový

Rozdělení je důležité pro různé analýzy včetně analýz příčin schodkovosti, pro plánování finančně náročných investic a zdrojů jejich krytí. Je často využíváno pro opodstatnění salda kapitálového rozpočtu, jeho deficitu, který se kryje použitím návratných finančních zdrojů.

Tabulka 1 – Jednoduchá ukázka rozpočtu

Příjmy běžné	+
Příjmy kapitálové	+
Příjmy celkem	+
Výdaje běžné	-
Výdaje kapitálové	-
Výdaje celkem	-
SALDO	+ nebo -

(vlastní zpracování)

⁵ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, a. s., 2005, s 152

2.1 Rozpočtový výhled

Od roku 2001 jsou ÚSC povinny vedle rozpočtu sestavovat i rozpočtový výhled. Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem obce sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Obsahuje souhrnné údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích. V zákoně ani jinde není stanovena pevná struktura výhledu, záleží na obci, jak podrobný výhled sestaví. Rozpočtový výhled se sestavuje zpravidla na dobu 2-5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Kvalitně sestavený rozpočtový výhled je jednou z podmínek úspěšného hospodaření, používá se i při rozhodování o využití finančních zdrojů do budoucna.

2.2 Rozpočtové provizorium

Pokud není schválen územní rozpočet na příslušný rok před prvním lednem, řídí se rozpočtové hospodaření v době do schválení rozpočtu obce pravidly rozpočtového provizoria. Pravidla rozpočtového provizoria stanoví zastupitelstvo obce pro hospodaření obce, rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.

2.3 Rozpočtové opatření

Změny rozpočtu se provádí v průběhu roku formou rozpočtových opatření, které se číslují jednotnou chronologickou řadou od počátku roku. Rozpočtové opatření se musí schválit před samotným použitím prostředků na schválený účel, v opačném případě by používání daných prostředků bez jejich předchozího schválení mohlo být považováno za porušení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění. Ke změnám rozpočtu dochází nejčastěji z důvodu objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmů a výdajů, např. odstranění havarijního stavu, získání dotace ze státního rozpočtu apod. Tyto příčiny, pro které dochází ke změnám rozpočtu, taxativně vymezuje zákon č. 250/2000 Sb., v § 16.

Rozpočtovým opatřením se rozumí:

- přesun rozpočtových prostředků, při němž se jednotlivé příjmy nebo výdaje navzájem ovlivňují, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů (jedná se např. o přesuny z položky na položku, z paragrafu na paragraf – v závislosti na podrobnosti schváleného rozpočtu),
- použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší objem rozpočtu (např. přijetí nové dotace),

- vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů, tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje,
- změna ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, změny závazných ukazatelů nebo jestliže hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku,
- přijetí úvěru nebo půjčky k financování nových výdajů, tímto opatřením se objem rozpočtu zvyšuje + se zvýší financování (tř. 8).⁶

2.4 Rozpočet a správní delikty

Zákon o rozpočtových pravidlech začal změnou od 1. dubna 2009 znát pojem správní delikt. Při porušení celkem 7 případů se může vyměřit pokuta až do 1 milionu korun. Jedná se o tyto případy porušení zákona:

- v rozporu s § 2 odst. 1 nezpracuje rozpočtový výhled,
- v rozporu s § 13 odst. 1 nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria,
- neprovede změny schváleného rozpočtu podle § 16 odst. 2,
- zpracuje rozpočet v rozporu s § 12 odst. 1,
- v rozporu s § 14 neprovede rozpis schváleného rozpočtu,
- v rozporu s § 15 nevykonává kontrolu svého hospodaření, nebo
- v rozporu s § 17 odst. 4 nezajistí přezkoumání svého hospodaření za uplynulý rok.

I malá obec musí dodržovat všechny určené lhůty a předpisy, pro některé malé obce zatím zůstává problémem aktualizovat elektronickou úřední desku. Nesplnění povinnosti vyvěšovat úřední dokumenty na elektronické desce se vztahuje k § 12 a je považováno bez výjimky za správní delikt.

⁶ *Pardubickýkraj.cz : Rozpočet a rozpočtový proces* [online]. 20.1.2010 [cit. 2010-04-11]. Rozpočet a finance. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickýkraj.cz/article.asp?thema=3449&item=53234>>

3 Účetnictví ÚSC

Předmětem účetnictví je evidence majetku, závazků, zachycování nákladů a výnosů a zjišťování výsledků hospodaření. Do předmětu patří i stav a pohyb jiných – přechodných aktiv a pasiv, což jsou speciální účetní kategorie nenaplňující znaky ani majetku ani závazků.

3.1 Reforma účetnictví

Od 1. ledna 2010 dochází ke změnám v účetnictví ÚSC, které zdaleka překračují obvyklé legislativní úpravy a bez nadsázky je lze označit za největší zásah do účetnictví v oblasti veřejných rozpočtů od roku 1989. Je nastartována účetní reforma veřejných financí, oficiálně nazývaná Centrální systém účetních informací státu (CSUIS).

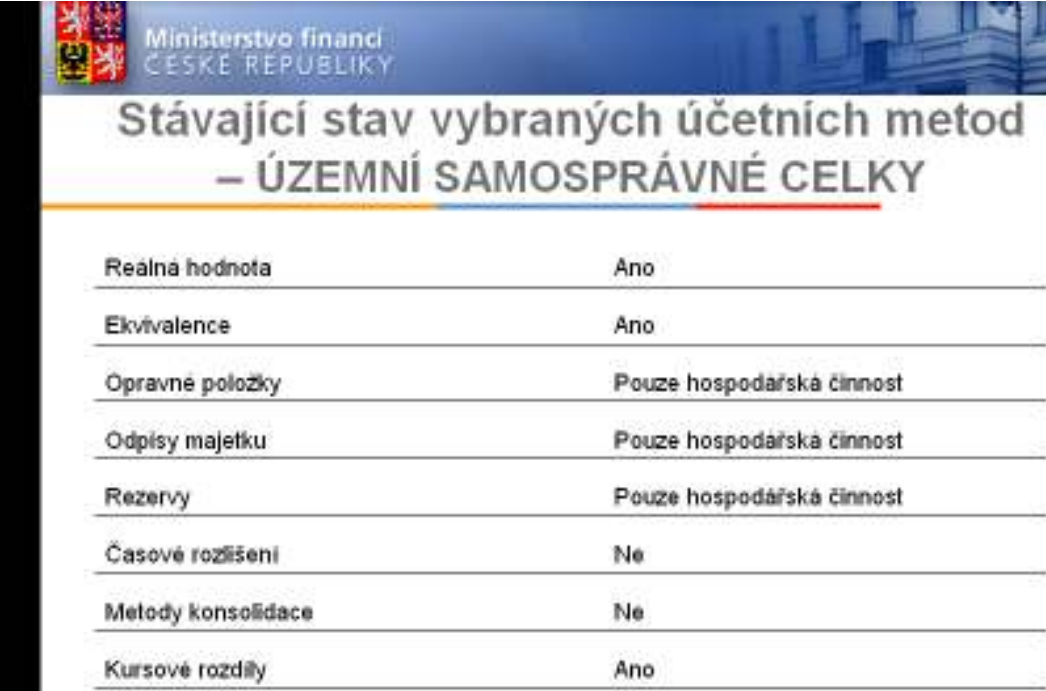
Původní harmonogram termínů pro zvládnutí celé reformy nebyl dodržen a bylo promarněno více než roční období. Například poslední část – proškolení pracovníků byla v časovém plánu datována na 1. říjen 2008, ve skutečnosti začalo první školení v říjnu 2009 a to pouze s velkými otazníky, protože prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví byla zveřejněna 25. listopadu 2009! České účetní standardy, podle kterých musí obce účtovat vždy, byly vydány 31. prosince 2009! Evidentní je nedostatečný časový prostor pro zajištění přechodu na nový způsob účetnictví, nedostatek kompenzují podmínky zmírňující dopady reformy:

- První termín předání finančních a účetních výkazů pro obce je 20. 7. 2010.
- Požadavky na statistické členění (pomocný statistický přehled) je posunut na rok 2011.
- Některé nové účetní metody mohou vybrané účetní jednotky zavést během roku, nejdéle do konce roku 2010, čímž se hlavně získá čas pro pochopení obsahu účetních metod.
- Nová vyhláška od svého počátku do dnešního dne zaznamenala řadu změn tak, aby se co nejvíce reflektovaly legitimní potřeby ÚSC.
- Použití účetních metod dosud v účetnictví obcí nepoužívaných (opravné položky majetku, odepisování majetku) je posunuto o rok.
- Evidence podrozvahy nebude pro ÚSC povinná v roce 2010 v plném rozsahu a bylo přislíbeno řešení četnosti zápisů tak, aby ÚSC byly povinny účtovat na podrozvaze nejpozději k datu předání výkazů.
- V některých ustanoveních a používání účetních metod, jako je časové rozlišení a ocenění reálnou hodnotou se bude přihlížet k hledisku "významnosti".⁷

⁷ Reforma veřejných financí : Doporučené postupy spojené s aplikací reformy. *Deník veřejné správy* [online]. 8. 2. 2010, OF 5/2009, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6414752>>

3.2 Hlavní změny

Na níže uvedených obrázcích jsou vidět největší změny v účetnictví, při porovnávání vidíme pro malou obec pět zásadních změn. Kromě těchto změn jde také o zcela novou účtovou osnovu, kde jsou některé účty zrušeny a jiné naopak přidány; o změnu systému bankovních účtů rozpočtového hospodaření a nové účetní postupy a metody, které budu podrobněji rozebírat v této práci.



Ministerstvo financí ČESKÉ REPUBLIKY	
Reálná hodnota	Ano
Ekvivalence	Ano
Opravné položky	Pouze hospodářská činnost
Odpisy majetku	Pouze hospodářská činnost
Rezervy	Pouze hospodářská činnost
Časové rozlišení	Ne
Metody konsolidace	Ne
Kurové rozdíly	Ano

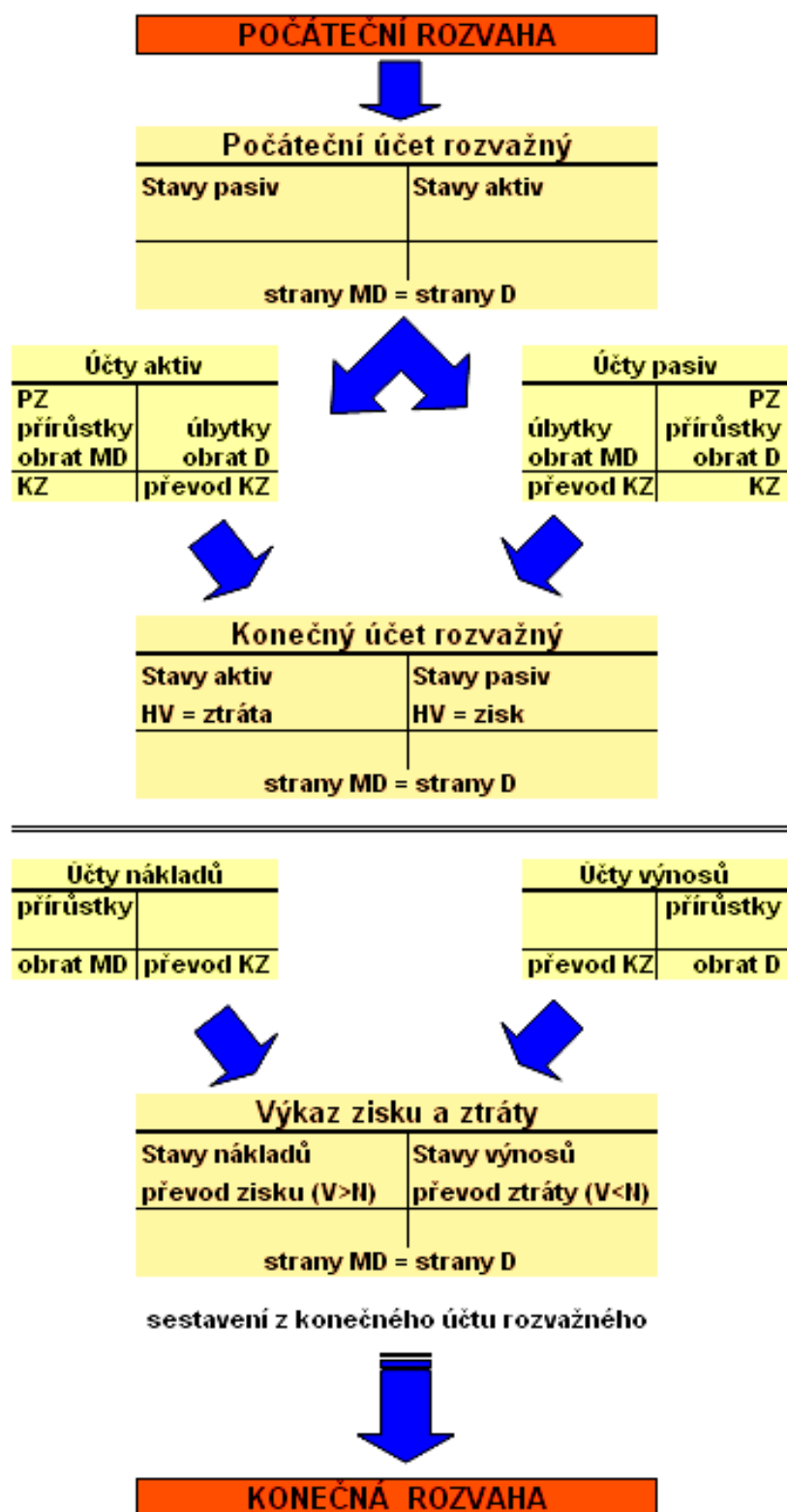


Ministerstvo financí ČESKÉ REPUBLIKY	
Reálná hodnota	Ano
Ekvivalence	Ano v rámci konsol. úč. Výkazů ČR
Opravné položky	Ano
Odpisy majetku	Ano
Rezervy	Ano
Časové rozlišení	Ano
Metody konsolidace	Ano v rámci konsol. úč. Výkazů ČR
Kurové rozdíly	Ano

Obrázek 2 a 3 – Presentace MF ČR k reformě účetnictví státu (zdroj: www.mfcr.cz)

3.3 Systém účetnictví

Reforma účetnictví obcí i dalších organizací veřejné správy se snaží přiblížit se k účetnictví podnikatelů. Unifikací se dává prostor k porovnávání a hodnocení hospodaření různých typů organizací a firem. Následující schéma dává ucelený pohled na chod a průběh účetnictví téměř všech subjektů v naší zemi:



Obrázek 4 – Schéma účetnictví v ČR (vlastní zpracování)

3.4 Právní rámec

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- prováděcí vyhlášky:
 - Vyhláška č. 410/2009 Sb. (nejdůležitější pro účetnictví)
 - Vyhláška č. 383/2009 Sb. (technická vyhláška o účetních záznamech)
 - dosud nevydaná vyhláška „Inventarizace“
 - dosud nevydaná vyhláška „Konsolidace“
- České účetní standardy (ČÚS), dosud vydány tyto:
 - Sdělení o zrušení Českých účetních standardů pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, č. 501 až 522
 - ČÚS pro některé vybrané účetní jednotky č. 701 - Účty a zásady účtování na účtech
 - ČÚS pro některé vybrané účetní jednotky č. 702 - Otevírání a uzavírání účetních knih
 - ČÚS pro některé vybrané účetní jednotky č. 703 – Transfery
 - ČÚS pro některé vybrané účetní jednotky č. 704 - Fondy účetní jednotky
 - ČÚS pro některé vybrané účetní jednotky č. 704 - Fondy účetní jednotky
- Vnitřní směrnice ÚSC (nutnost od roku 2010 zaktualizovat stávající!)

3.5 Převodový můstek

Pro obce začíná reformní účtování sestavením převodového můstku. Závazným vzorem je převodový můstek zveřejněný ve Finančním zpravodaji č. 7/2009. Rozlišujeme dvě fáze:

- převod rozvahových účtů z roku 2009 do roku 2010
- transformace metod roku 2009 na účetní metody a postupy roku 2010

Velice dobrou pomůckou je metodický pokyn zpracovaný Jihočeským krajem, každá obec se také musí seznámit se závaznými analytikami účtů vyhlášených od svého kraje.

3.6 Směrná účtová osnova

Účtová osnova je utříděný seznam účtů, směrnou účtovou osnovu vydává MF ČR.

Nově zaváděná účtová osnova se svým obsahem výrazně liší od své dosavadní podoby. Řada účtů zaniklo, některé účty se doplnily, některé přecíslovaly nebo změnily svůj název či náplň. V hlavní činnosti obce se dosud náklady, účtované v účtové třídě 4, používaly jen jako jednoduchý a ne vždy moc vypovídající protiúčet k vyrovnání podvojnosti účetních zápisů, i proto třída 4 zásadně změnila náplň. To samé platí o některých účtech účtové třídy 2, které

plnily funkci zachycení výnosů. V podstatě se účtová osnova velmi přiblížila podobě osnově podnikatelů, obsah tříd účtové osnovy je v tabulce 2.

Novinkou u syntetických účtů jsou čtyřmístné analytické účty, které nejsou předmětem této práce.

Tabulka 2 – Přehled účtových tříd

Účtová třída	Náplň účtu
0	Dlouhodobý majetek
1	Zásoby a opravné položky
2	Krátkodobý finanční majetek
3	Zúčtovací vztahy
4	Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování
5	Náklady
6	Výnosy
7	Vnitroorganizační účty
8	Vnitroorganizační účty
9	Podrozvahové účty

(vlastní zpracování)

3.7 Činnost hospodaření ÚSC

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích vyhrazuje právo územnímu samosprávnému celku hospodařit s majetkem a tím umožňuje ekonomickou aktivitu a nezávislost. Protože je obec veřejnou institucí, existují některá specifika hospodaření. Jde o rozlišení činnosti na hlavní a hospodářskou, což v legislativě není solidně ošetřeno a nezřídka se nesprávně rozlišuje.

Hlavní činností podle § 2 zákona o obcích je péče o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů; podle § 38 patří do základních funkcí obce i péče o majetek obce.

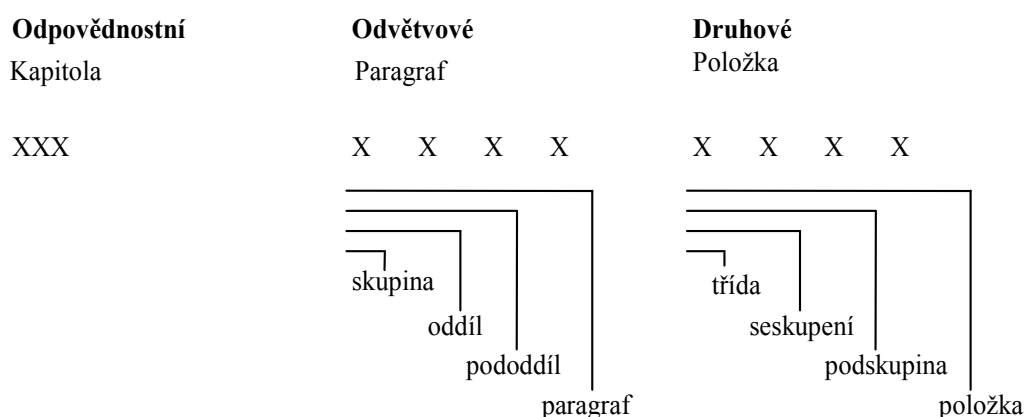
Činnosti prováděné nad rámec toho, co je zdůvodnitelné jako plnění funkcí obcí, by měly být pak posuzovány jako hospodářská činnost a to bez ohledu na to, zda z nich je či není dosahován zisk.⁸ Hospodářská činnost není zahrnována do rozpočtového hospodaření a nezakresluje rozpočet obce.

Rozlišení na hlavní a hospodářskou činnost je zcela na zvážení a rozhodnutí obce, v každém případě je nutné stanovit vnitřním předpisem, zda obec, jako účetní jednotka hospodářskou (podnikatelskou) činnost provozuje a účtuje o ní a jakých aktivit se tato činnost týká.

⁸ NEJEZCHLEB, Zdeněk. Typové problémy při přezkoumávání hospodářské činnosti : Typové problémy při přezkoumávání hospodaření 2.. *Deník veřejné správy* [online]. 6. 2. 2007, OF 5/2006, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6255650>>

4 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba (RS) je základním třídícím standardem pro **peněžní** operace veřejných rozpočtů, jde o systematické, jednotné a závazné třídění příjmů a výdajů. Jednotným postupem podle tohoto klasifikačního postupu je umožněno srovnatelné sledování příjmů, výdajů, salda hospodaření a jeho financování v celé soustavě veřejných rozpočtů České republiky. Reforma účetnictví se rozpočtové skladby nikterak nedotkla, zůstává ve své podobě a plní funkci především rozpočtovou. Třídění příjmů a výdajů podle závazné rozpočtové skladby vystihuje obrázek 5.



Obrázek 5 – Schématické znázornění rozpočtové skladby (zdroj: www.kr-karlovarsky.cz)

Třídít RS lze také dle hlediska konsolidačního, konsolidace je jednou z hlavních podmínek možnosti aplikace rozpočtové skladby postavené na peněžním principu a vztažené univerzálně na veškeré operace účtů charakteru veřejných rozpočtů. Jejím smyslem je očistit údaje rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky, za kterou se operace sledují.

Syntetické účty, u kterých se uvádí RS: 068, 223, 231, 236, 244, 281 a 451. Nepodařilo se zatím prosadit přiřazení RS k účtu 261 – Pokladna, proto je třeba při platbách v hotovosti o příjmech a výdajích účtovat přes účet 231 – Základní běžný účet. Příkladem je příjem nějaké platby do pokladny a ponechání hotovosti na další použití v pokladně, viz tabulka 3.

Tabulka 3 – Účtování příjmu do pokladny

<i>Text</i>	<i>SU</i>	<i>AU</i>	<i>§</i>	<i>Položka</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
přijetí úhrady správního poplatku do pokladny	261	01xx			100	
přijetí úhrady správního poplatku do pokladny	605	0xxx				100
proúčtování na RS - příjem poplatku	231	02xx		1361	100	
proúčtování na RS - příjem na zálohu v pokladně	231	03xx	6171	5182		100

(vlastní zpracování)

4.1 Odpovědnostní (kapitolní) třídění

Toto třídění vyjadřuje okruhy povinností a odpovědností za část rozpočtových prostředků. Pokud by bylo pro obce povinné, definovalo by organizační strukturu obecního úřadu. Problém – malé obce by ve většině kapitol měly nulu.

4.2 Odvětvové třídění

Znázorňuje členění dle druhů činností, ze kterých příjmy plynou nebo na které se výdaje vynakládají. Skupiny se člení na:

1. zemědělství a lesní hospodářství
2. průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. služby pro obyvatelstvo
4. sociální věci a politika zaměstnanosti
5. bezpečnost státu a právní ochrana
6. všeobecná veřejná správa a služby.

4.3 Druhové třídění

Druhové třídění se týká všech operací, které rozděluje do tří základních okruhů: příjmy, výdaje, financování a dále se dělí do sedmi tříd:

příjmové operace

- 1 - daňové příjmy
- 2 - nedaňové příjmy
- 3 - kapitálové příjmy
- 4 - přijaté dotace – 41 neinvestiční
42 investiční

výdajové operace

- 5 - běžné výdaje
- 6 - kapitálové výdaje

financování

- 8 - třída 8

Příjmy se rozumí veškeré nenávratně přijaté prostředky, zejména charakteru daní a poplatků, příjmů z poskytnutých služeb, příjmů z prodeje a pronájmu majetku a přijatých darů a dotací.

Výdaji se rozumí veškeré nenávratně poskytnuté prostředky zejména charakteru plateb za nakoupené zboží a služby včetně platů a úhrad souvisejících s vykonanou prací vlastních zaměstnanců a transferu prostředků.

Financování zahrnuje přírůstek termínovaných závazků minus splátky jistiny závazků plus pokles stavu hotovosti minus přírůstek čistých poskytnutých půjček a uskutečněných finančních investic ve sledovaném období, jejichž cílem je optimalizace likvidity.⁹

4.4 Cash princip

Rozpočtová skladba je postavena na principu peněžních pohybů (tzv. cash princip). Podmínkou zatřídění je tedy uskutečnění peněžní operace - odepsání peněžních prostředků nebo připsání prostředků na bankovní účet nebo pokladnu. Výstupem na konci roku je čistý cash flow běžného roku zpracovaný ve finančním výkaze Fin 2-12M. Peněžní základ rozpočtování je tradičně používán z důvodů:

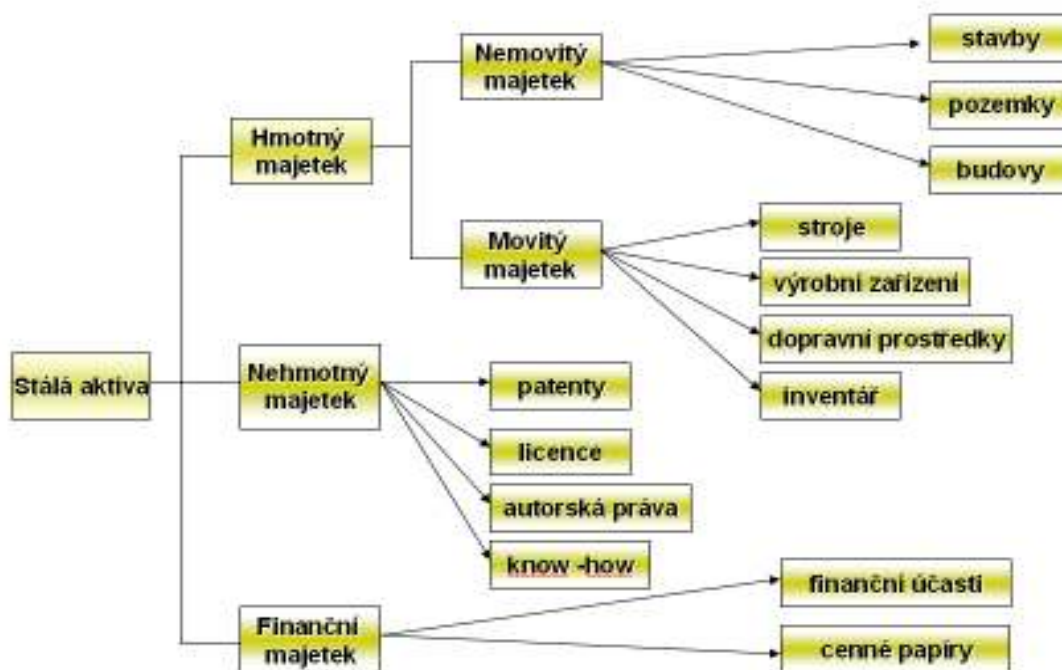
- státní rozpočet je sestaven na peněžní bázi (od něho se odvíjí rozpočty obcí)
- politická rozhodnutí pro náklady, které musí v daném roce odpovídat příjmům vykázaným v rozpočtu
- obava komplikovanosti a eliminace rizika porušení rozpočtové kázně

⁹ *Krajský úřad Karlovarského kraje* [online]. 2008 [cit. 2010-02-01]. Rozpočtová skladba, její význam a základní typy třídění. Dostupné z WWW: <http://www.kr-karlovarsky.cz/NR/rdonlyres/E4C36393-3218-47BD-9BE8-120F21EC0673/0/ot_25.doc>

5 Účetní postupy

5.1 Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek je majetek, který se používá dobu delší než 1 rok a postupně se opotřebovává a jeho vstupní cena přesahuje určitou hranici. Obec musí doložit a prokázat vlastnické právo k tomuto majetku, obrázek 6 ukazuje základní dělení majetku.



Obrázek 6 – Struktura dlouhodobého majetku

Zdroj: www.arkontakt.cz

Ve schématu není uveden drobný dlouhodobý majetek. Drobný dlouhodobý hmotný majetek je odlišený hranicí od 3 tisíc do 40 tisíc korun, drobný dlouhodobý nehmotný majetek má hranice zařazení od 7 tisíc do 60 tisíc korun. Ostatní podmínky jsou shodné.

Nyní uvedu základní účetní případy týkající se malé obce a dlouhodobého majetku v přehledných tabulkách a obrázcích.

Tabulka 4 – Pořízení dlouhodobého majetku dodavatelsky

Účetní případ	MD	Dal
Přijata faktura za dlouhodobý majetek	04x	321
Bezhotovostní úhrada faktury	321	231
Zařazení majetku	0xx	04x

(vlastní zpracování)

Tabulka 5 – Pořízení drobného dlouhodobého majetku dodavatelsky

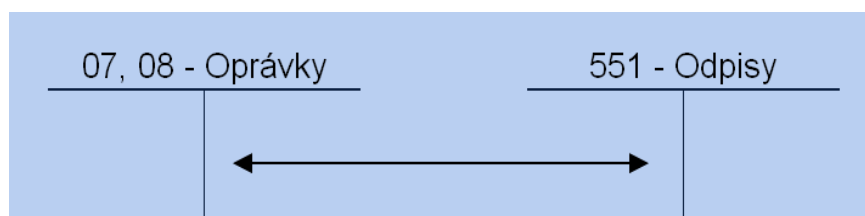
Účetní případ	MD	Dal
Přijatá faktura za dlouhodobý majetek	501	321
Bezhotovostní úhrada faktury	321	231
Zařazení majetku	028	088

(vlastní zpracování)

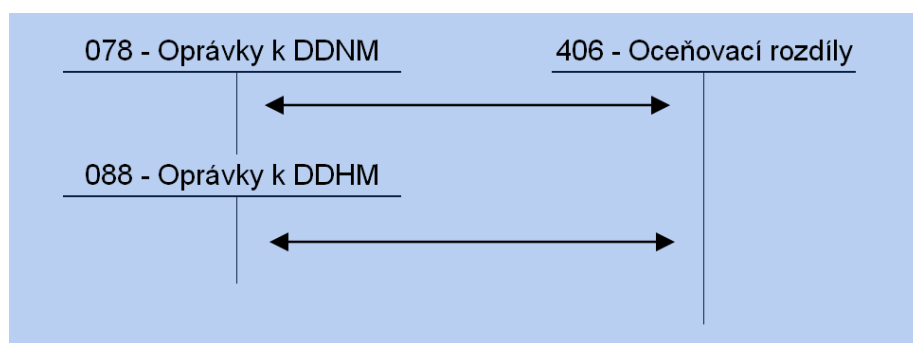
Tabulka 6 – Technické zhodnocení (TZ) majetku = rekonstrukce, modernizace, přístavby, stavební úpravy

Účetní případ	MD	Dal
přijatá faktura za TZ do 40 tis. Kč	044	321
úhrada faktury	321	231
I. varianta: k 31.12 TZ nepokračovalo - nepřekročilo hranici	518	044
II. varianta: do 31.12. TZ pokračovalo - překročilo hranici	041	044
pokračování II. varianty: zařazení majetku	01x	044

(vlastní zpracování)



Obrázek 7 – Odepisování (platné až od roku 2011, odepisujeme podle odpisového plánu)
(vlastní zpracování)



Obrázek 8 – Dooprávkování drobného majetku jako jeden z prvních účetních případů r. 2010
(vlastní zpracování)

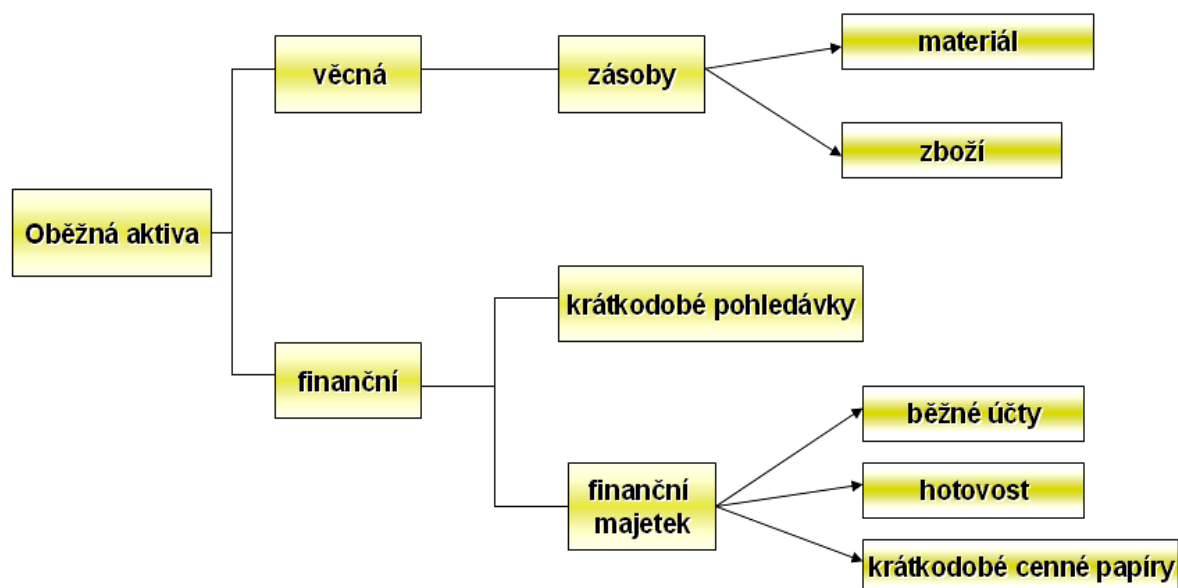
Tabulka 7 – Vyřazení majetku

Účetní případ	MD	Dal
opotřebením - dooprávkování	551	07x nebo 08x
prodejem - zůstatková cena	552 nebo 553	07x nebo 08x
darováním - zůstatková cena	543	07x nebo 08x
vyřazení majetku (protokol o vyřazení) u všech výše uvedených případů v r. 2011 a násl.	07x nebo 08x	0xx

(vlastní zpracování)

5.2 Oběžný majetek

Oběžný majetek (OM) je krátkodobým majetkem s dobou spotřeby kratší než 1 rok, vyskytuje se v různých podobách viz obrázek 9. Je důležitý pro zajištění úhrady závazků = likviditu, při trvalém porušení finanční rovnováhy se hovoří o platební neschopnosti. OM je zařazený do účtové třídy 1 a 2 a částečně 3, účtová osnova doznala velkých změn ve zrušení účtů skupiny 21 a 27 a účtů 124, 221, 223, 232, 235 a 259 (zrušeno regulování příjmů a výdajů) a změny v přidání účtů skupiny 15 – 19 (opravné položky).



Obrázek 9 – Struktura oběžného majetku

Zdroj: www.arkontakt.cz

Nová účetní metoda představuje v § 65 vyhlášky tvorbu a použití opravných položek k pohledávkám. Opravná položka se tvoří ve výši 10% za každých ukončených devadesát dnů po splatnosti dané pohledávky.

Tabulka 8 – Příklady účtování oběžného majetku (vlastní zpracování)

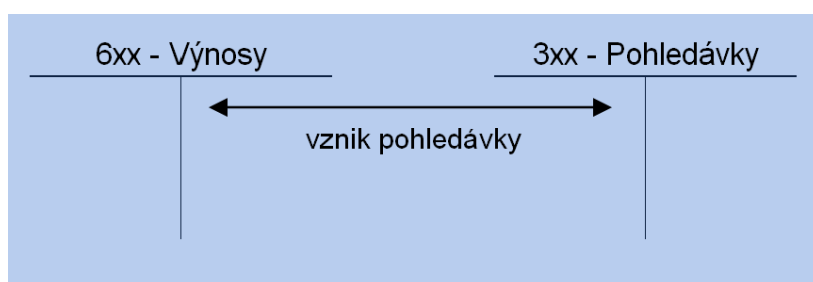
Účetní případ	MD	Dal
nákup kancelářských potřeb (metoda B)	501	261
výběr z účtu do pokladny	262	231
příjem peněz do pokladny z účtu	261	262
opravná položka ke krátkodobé pohledávce (10%)	556	194
rozpuštění opravné položky (po úhradě pohledávky)	194	556
úhrada nájmu	231	311
rozpuštění opravné položky ke krátk. pohledávce	194	556
reklamace materiálu dodavateli (metoda A)	377	112
příjem peněz - uznaná reklamace	231	377
založení termínovaného účtu	244	262
bezhotovostní čerpání krátkodobého úvěru	231	281
nákup majetkových cenných papírů k obchodování	251	231

(vlastní zpracování)

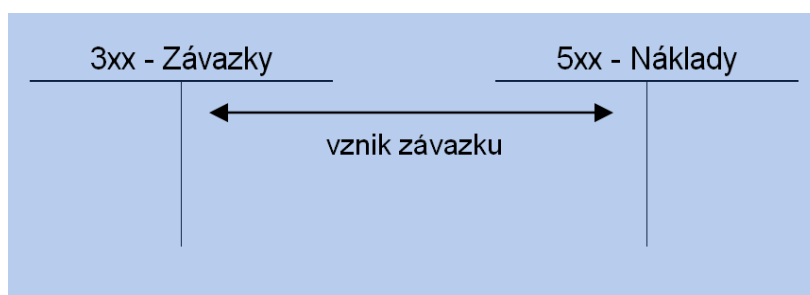
5.3 Zúčtovací vztahy

Zúčtovací vztahy jsou vztahy obce ke svému okolí, které se zúčtovávají - vyrovnávají, uhrazují s jinými ekonomickými subjekty, v nichž obec vystupuje buď jako věřitel, který má právo požadovat úhradu (pohledávka), nebo jako dlužník, který je povinen úhradu provést (závazek). Jsou obsahem účtové třídy 3 s výjimkou dlouhodobých závazků.

V účetnictví obcí je nově důsledně aplikováno rozdělení pohledávek na dlouhodobé a krátkodobé, a také rozdělení pohledávek ze soukromoprávních a veřejnoprávních vztahů.



Obrázek 10 – Účtování vzniku pohledávky (vlastní zpracování)



Obrázek 11 – Účtování vzniku závazku (vlastní zpracování)

Skrze zúčtovací vztahy – účtová skupina 34 a 37 – se od roku 2010 začínají účtovat i poskytnuté a přijaté transfery¹⁰, jednoduché příklady uvádí tabulka 9.

Tabulka 9 – Základní účtování zúčtovacích vztahů

Účetní případ	MD	Dal
přijetí rozhodnutí o schválené neinvestiční dotaci	3xx	67x
úhrada neinvestičního dotačního titulu	231	3xx
poskytnutá záloha na dotaci jinému subjektu	373	231
vyúčtování dotace ve skutečné výši oprávněných nákladů	57x	373
přijetí vratky nevyčerpané poskytnuté dotace	231	373

(vlastní zpracování)

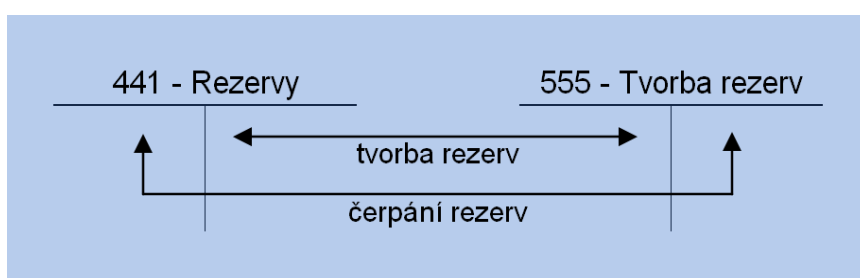
¹⁰ je nutné účtovat také na podrozvaze o podmíněných krátkodobých závazcích a pohledávkách, více v kapitole 5.7

5.4 Účtová třída 4

Účtová třída 4 tvoří kapitálové účty a dlouhodobé závazky, které jsou rozvahové pasivní účty; jde o vlastní a cizí zdroje krytí majetku.

Obsahem této třídy do konce roku 2009 byly náklady, účtová třída obsahuje celkem 36 nových účtů.

Novým účetním postupem je tvorba a použití rezerv, které jsou určeny k pokrytí budoucích závazků nebo výdajů, u nichž je znám účel, je pravděpodobné, že nastanou, avšak zpravidla není jistá částka nebo datum vzniku.



Obrázek 12 – Účtování rezerv (vlastní zpracování)

Specifickým a přitom potřebným účtem pro rok 2010 je účet 406 – Oceňovací rozdíly při změně metody. Ten bude použit vždy tam, kde se účtování setkává s problémy přechodu na aktuální princip a účetnictví v plném rozsahu, například závazky či pohledávky věcně a časově náležející do roku 2009 nebo finanční vypořádání roku 2009.

Tabulka 10 – Základní účetní případy v účtové skupině 4

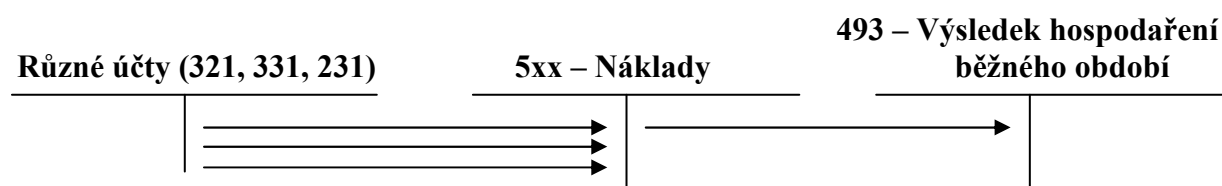
Účetní případ	MD	Dal
převod na jmění v převodovém můstku 1.1.2010	901, 902, 903	401
převod na jmění v převodovém můstku 1.1.2010	964, 965, 933	401
vyčlenění výše dotací na pořízení DHM v převodovém můstku	901	403
vyúčtování investiční dotace ve skutečné výši nákladů	374	403
tvorba fondů	548	41x
přijetí dlouhodobé NFV na běžný účet	231	452
úhrada faktury přímo z úvěru	321	451
výsledek hospodaření na konci roku - zisk	493	431
výsledek hospodaření na konci roku - ztráta	431	493

(vlastní zpracování)

5.5 Náklady

Náklady jsou v peněžní formě vyjádřené vynaložení hospodářských prostředků a práce neboli vstupy při péči o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Jsou vymezené účtovou třídou 5 a představují jakýkoli úbytek aktiv (majetku) obce.

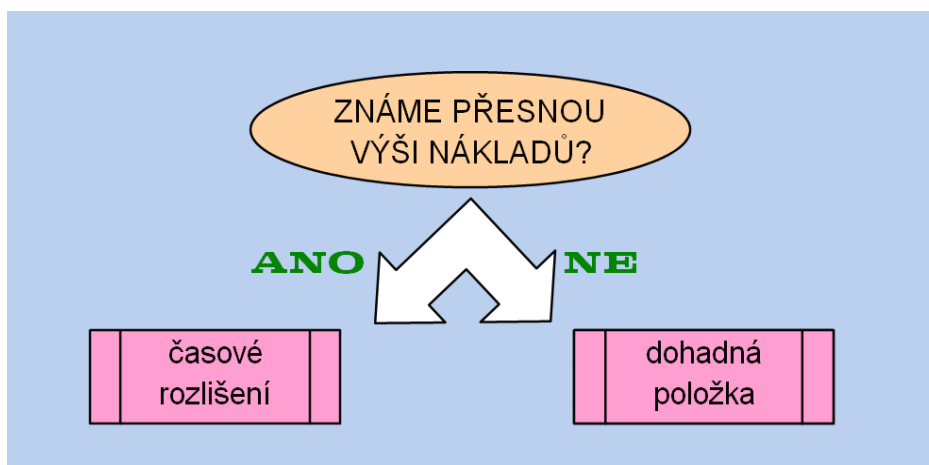
Nákladové účty jsou výsledkovkové, účtují se na vrub (Má dáti) účtu narůstajícím způsobem a uzavírá převodem obrátů nákladových účtů na závěrkový účet 493, jak ilustruje schéma obrázku 13. Na tyto účty se současně účtují náklady týkající se hlavní a hospodářské činnosti, pro rozdělení a snadný přehled se účtují rozdílně na závazné analytické účty.



Obrázek 13 – Schéma průběhu účtování na nákladové účty (vlastní zpracování)

K reformním účetním postupům se přiřadila metoda časového rozlišení. Znamená to, že náklady a výnosy se zachycují zásadně do období, s nímž časově a věcně souvisí. Metodu obec nepoužije v případě, pokud náklady na získání informace převýší přínosy plynoucí z této informace a informace se nepovažuje za významnou. Ve vnitřní směrnici jasně stanovíme pravidla používání metody. Doporučuje se nerozlišovat časově pravidelně se opakující platby, nevýznamné položky, např. kancelářské potřeby, předplatné časopisů, pojistné, servisní služby. Vždy se časově rozlišují: spotřeba energií, vody, provedené výkony a služby, cestovné, nájemné a především dotace.

U této metody se ptáme na základní otázku:



Obrázek 14 – Určení časového rozlišení a dohadné položky (vlastní zpracování)

Použití konkrétních účtů při rozhodování nám ukazuje následující tabulka 11, další tabulky vysvětlují časté a standardní účetní případy.

Tabulka 11 – Určení konkrétních účtů časového rozlišení a dohadných položek u nákladů

<i>Určení podle obsahu účetního případu</i>	<i>Časové rozlišení</i>	<i>Dohadná položka</i>
výdaj dříve než náklad	381 - Náklady příštích období	314 - Poskytnuté zálohy
náklad dříve než výdaj	383 - Výdaje příštích období	389 - Dohadné účty pasivní

(vlastní zpracování)

Tabulka 12 – Příklady účtování časového rozlišení u nákladů

<i>Účetní případ</i>	<i>MD</i>	<i>Dal</i>
přijatá faktura v r. 2010 za nájemné na rok 2011	381	321
úhrada faktury v r. 2010	321	231
v roce 2011 proúčtování nákladů za nájemné	518	381
předpis cestovného roku 2010 neplaceného v roce 2011	512	383
úhrada cestovného v roce 2011 hotově	383	261

(vlastní zpracování)

Tabulka 13 – Příklad účtování dohadné položky u nákladů

<i>Účetní případ</i>	<i>MD</i>	<i>Dal</i>
spotřeba energií v roce 2010 - propočet podle stavu měřidel	502	389
přijatá faktura v roce 2011 - odúčtování dohadných položek	389	321
přijatá faktura v roce 2011 - náklady roku 2011 (odhad nižší)	502	321
přijatá faktura v roce 2011 - náklady roku 2011 (odhad vyšší)	389	502

(vlastní zpracování)

Tabulka 14 – Některé základní účetní případy týkající se nákladů

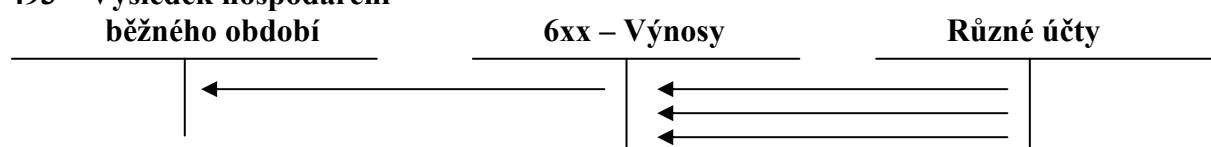
<i>Účetní případ</i>	<i>MD</i>	<i>Dal</i>
nákup toneru na paragon v hotovosti	501	261
předpis mezd	521	331
přijatá faktura za plyn	502	321
poplatky za vedení běžného účtu	569	231
prodej pozemku - vyřazení majetku	554	031
předpis příspěvku na provoz vlastní PO za celé účetní období	572	378
kurzová ztráta pohledávky k rozvahovému dni	563	365

(vlastní zpracování)

5.6 Výnosy

Výnosy jsou peněžní částky, které obec získá z veškerých svých činností ze určité období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich úhradě. Obsažené v účtové třídě 6 představují přírůstek majetku v peněžním vyjádření nebo snížení závazku za určitou konkrétní práci nebo službu. Výnosové účty jsou výsledkovkové, účtuje se ve prospěch (Dal) účtu narůstajícím způsobem a uzavírá převodem obrátů nákladových účtů na závěrkový účet 493, viz schéma 15. Stejně jako nákladové účty, rozlišení hospodářské a hlavní činnosti se zajistí účtováním na příslušné analytické účty.

493 – Výsledek hospodaření běžného období



Obrázek 15 – Schéma průběhu účtování na výnosové účty (vlastní zpracování)

Metoda časového rozlišení platí spolu se všemi pravidly jak pro náklady, tak pro výnosy. Po pochopení základní otázky v obrázku 14 si v tabulce ukážeme použití konkrétních účtů.

Tabulka 15 – Určení konkrétních účtů časového rozlišení a dohadných položek u výnosů

Určení podle obsahu účetního případu	Časové rozlišení	Dohadná položka
příjem dříve než výnos	384 - Výnosy příštích období	324 - Přijaté zálohy
výnos dříve než příjem	385 - Příjmy příštích období	388 - Dohadné účty aktivní

(vlastní zpracování)

Tabulka 16 – Příklady účtování časového rozlišení u výnosů

Účetní případ	MD	D
předpis dotace – realizace bude až v roce 2011	34x	384
příjem dotace v roce 2010 - realizace bude až v roce 2011	231	34x
prorúčtování dotace v roce 2011	384	67x
výnosy z úroků za dluhopisy za r. 2010 splatné až v r. 2011	385	665
přípis úroků za dluhopisy na účet v roce 2011	231	385

(vlastní zpracování)

Tabulka 17 – Příklad účtování dohadné položky u výnosů

Účetní případ	MD	D
odhad plnění pojistného za náhradu škody v roce 2010	388	649
v roce 2011 přijatá náhrada škody - výše dohadného účtu	231	388
r. 2011 přijatá náhrada škody - překročení odhadované částky (vyšší)	231	649
r. 2011 přijatá náhrada škody - překročení odhadované částky (nižší)	649	388

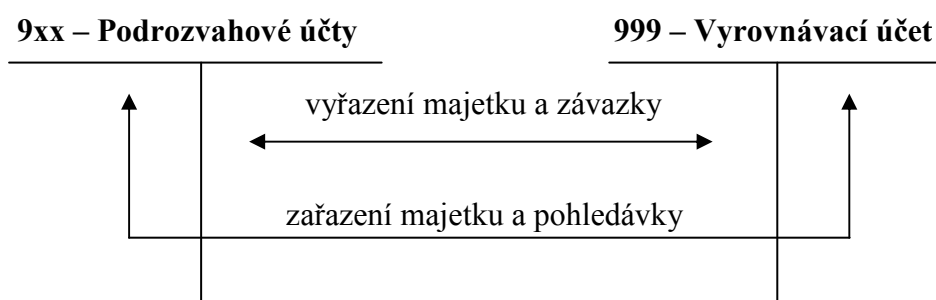
(vlastní zpracování)

5.7 Podrozvaha

Podrozvaha je důležitou a povinnou součástí každé účetní evidence. Na podrozvahových účtech v účtové třídě 9 se účtuje v případě skutečností, které jsou předmětem účetnictví, ale nejsou splněny všechny podmínky pro provedení účetního zápisu v hlavní knize. Záznamy na podrozvahových účtech jsou řádnými účetními záznamy, musí být vedeny řádně a přehledně, aby byly spolehlivým a průkazným zdrojem pro sestavení přílohy k účetní závěrce.

Stejně jako v rozvaze je i na podrozvahových účtech uplatněn podvojný princip účtování, díky němuž se aktiva rovnají pasivům. Tato rovnost má však pouze formální význam, protože souvztažný účet podrozvahy 999 nemá věcný obsah a umožňuje pouze podvojný zápis.

Podmíněné pohledávky a závazky z důvodu užívání majetku jinou osobou nebo cizího majetku se účtují až od období 2011.



Obrázek 16 – Schéma průběhu účtování na podrozvahové účty
(vlastní zpracování)

Tabulka 18 – Příklady účtování na podrozvahových účtech

Účetní případ	MD	D
podpis smlouvy o přijaté dotaci - vznik krátkodobé podmíněné pohledávky (vyjádřen vztah k poskytovateli)*	939	999
přijetí dotace - zánik krátkodobé podmíněné pohledávky (vyjádřen vztah k poskytovateli)*	999	939
rozhodnutí o poskytnutí transferu jiné organizaci - vznik krátkodobého podmíněného závazku (vyjádřen vztah k příjemci)*	999	975
úhrada transferu jiné organizaci - zánik krátkodobého podmíněného závazku (vyjádřen vztah k příjemci)*	975	999
zařazení dlouhodobého hmotného majetku do 3 tisíc korun	902	999
zaúčtování majetku svěřeného vlastní zřízené příspěvkové organizaci	903	999

(vlastní zpracování)

* použije se na každý transfer z cizích zemí a EU

6 Účetní okruhy

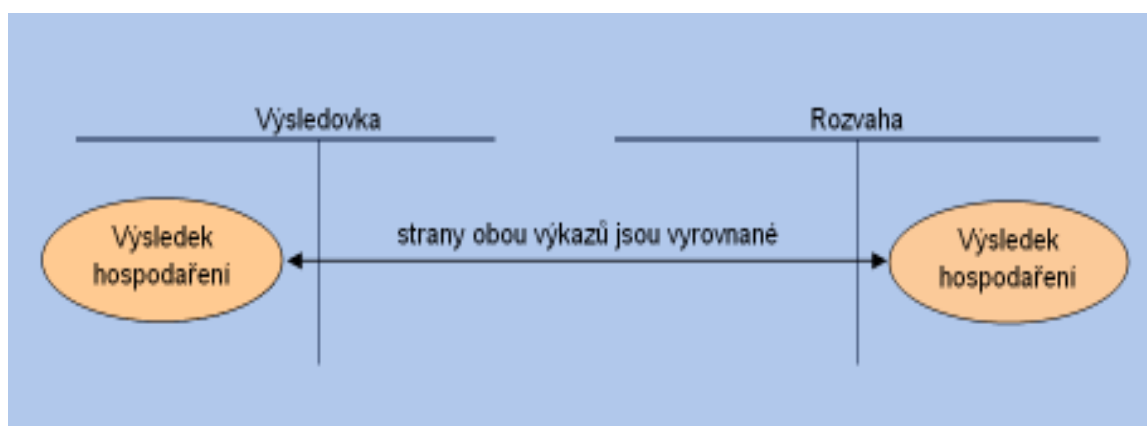
Před účetní reformou se účetní operace dělily do jednotlivých okruhů. Jejich smyslem bylo zajistit správnost účtování a kontrolu vazeb. Každý účetní okruh musel být vyrovnaný, případné výkyvy ukazovaly špatné použití účtů a pouze při dostatečném a důvodném okomentování byl dovolený nevyrovnaný okruh.

Od roku 2010 došlo k rozbití většiny okruhů, zcela jiné účetní metody a účty nedovolují kontrolovat a dělit účetnictví na jednotlivé okruhy. Je možné sledovat okruhy fondů, příklad kontroly okruhu fondu ukazuje následující obrázek 17.

MD	OKRUH FONDŮ	Dal
236		419
469		452
377		
335		
	=	

Obrázek 17 – Kontrola okruhu fondů (vlastní zpracování)

O správnosti účtování se každý přesvědčí při sestavení výkazů rozvaha a výsledovka. Výsledek hospodaření spojuje oba výkazy a při správném účtování budou oba výkazy vyrovnané. Stejnou službu kontroly nám zajistí sestavení obrátové předvahy, kde souhrn obrátů MD všech účtů = souhrn obrátů D všech účtů.



Obrázek 18 – Výsledek hospodaření ve výkazech (vlastní zpracování)

7 Finanční a účetní výkazy

Povinným a veřejným finančním výkazem obcí je výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků **Fin 2-12M**, který obce sestavují již od roku 1998. Výkaz se průběžně vyvíjel a měnil, jeho původní poslání se však neměnilo – sledování rozpočtu a jeho peněžní plnění. Výkaz se sestavuje každý měsíc a v Pardubickém kraji se posílá na sumarizaci za celý kraj.

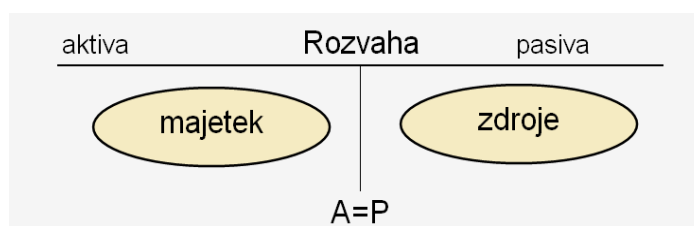
Všechny obce sestavují podle zákona o účetnictví účetní závěrku, která tvoří nedílný celek. Účetní závěrku tvoří účetní výkazy:

- a) rozvaha (bilance)
- b) výkaz zisků a ztrát
- c) příloha
- d) přehled o peněžních tocích (cash-flow)
- e) přehled o změnách vlastního kapitálu

Jednotlivé výkazy podávají informace o celkovém hospodaření obce a finanční síle. Závazné vzory ustanovuje vyhláška č. 410/2009 Sb.

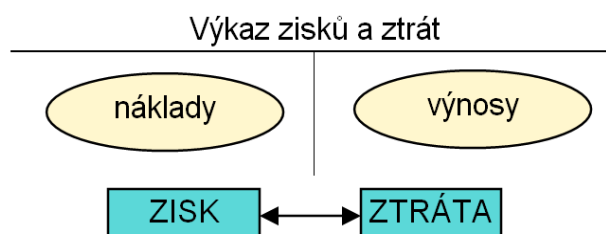
Rozdíl mezi finančním a účetními výkazy je jednoznačný: finanční výkaz je založen na cash principu naproti tomu účetní výkazy především od roku 2010 na aktuální bázi.

Rozvaha – podává informaci o majetku obce a zdrojů krytí tohoto majetku. Majetek tvoří aktiva a zdroje krytí jsou pasiva. Musí být dodržena základní bilanční rovnice (aktiva = pasiva). V rozvaze je hodnota aktiv a pasiv k určitému dni. Z rozvahy lze například vyčíst, jak vysoké pohledávky a závazky obec má. Dále lze z rozvahy vyčíst celkovou zadluženost vůči různým finančním institucím a další důležité ukazatele. Rozvaha tak podává ucelený obraz o finanční pozici účetní jednotky.



Obrázek 19 – Schéma rozvahy (vlastní zpracování)

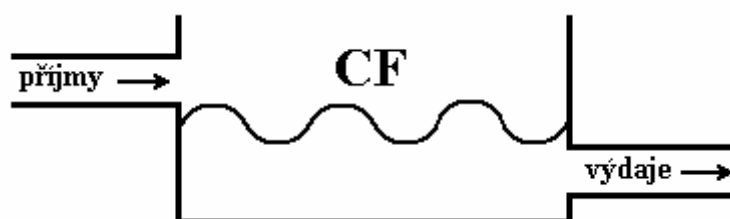
Výkaz zisků a ztrát – podává informaci, jakého výsledku hospodaření (zisku nebo ztráty) obec ve sledovaném i předchozím období dosáhla. Z výkazu lze vyvodit důležité informace – výši jednotlivých nákladů a výnosů a ty lze vzájemně porovnávat. Výkaz rozlišuje náklady a výnosy podle hlavní a hospodářské činnosti a porovnává aktuální období s předchozím.



Obrázek 20 – Schéma výkazu zisku a ztrát (vlastní zpracování)

Příloha – další podrobné a rozšiřující informace, které nelze získat ze základních výkazů. Kromě komentářů obsahuje údaje o stavu účtů v knize podrozvahových účtů, závazky ze sociálního a zdravotního pojištění, daňové nedoplatky u finančních orgánů, rozpis dotací, příspěvků a návratných finančních výpomocí, úvěry, půjčky, údaje o lesních pozemcích a další doplňující informace k jednotlivým účetním výkazům podle potřeby.

Výkaz cash-flow – podává informaci o skutečných peněžních tocích a doplňuje informace v rozvaze a výkazu zisků a ztrát. Ve vyhlášce je v příloze č. 3 dána pevná struktura, obrázek cash flow nám pro názornost ukazuje možný pohyb peněz.



Obrázek 21 – Schéma peněžního toku
Zdroj: ekonomie.topsid.com

Přehled o změnách vlastního kapitálu – vykazuje údaje o jmění ÚSC a upravující položky, fondech a výsledku hospodaření.

8 Závěrečný účet

V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí a jimi zřízených nebo založených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem. Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

ÚSC je povinen nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Předmětem tohoto přezkoumání je hospodaření podle rozpočtu, hospodaření s ostatními finančními prostředky a nakládání s majetkem. Obsah a podmínky přezkoumání stanoví Ministerstvo financí vyhláškou. Přezkum hospodaření obce (dle § 4 zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků) může zabezpečovat buď příslušný krajský úřad, nebo externí auditor.

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku – u malé obce zastupitelstvo.

Návrh závěrečného účtu územního samosprávného celku musí být vhodným způsobem **zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů** před jeho projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku. Přípomínky k závěrečnému účtu mohou občané uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva.

Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením

- a) souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo
- b) souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme územní samosprávný celek a svazek obcí opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků; přitom vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily územnímu samosprávnému celku nebo svazku obcí škodu.¹¹

¹¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

9 Příklad na malé obci Pustá Kamenice

Souvislým příkladem na obci Pustá Kamenice bych chtěla ukázat nejběžnější účetní případy a jejich zaúčtování během jednoho měsíce. Pro zjednodušení se v příkladu nebudu zabývat rozpočtovou skladbou a částky, transakce a datумы jsou pouze fiktivní. Jednotlivé účetní případy jsou seřazeny v peněžním deníku chronologicky, výsledný efekt lze porovnat v sestavených simplifikovaných výkazech rozvaha a výkaz zisku a ztrát. Ostatní tři povinné výkazy nemá smysl pro ukázkou sestavovat, protože jsou doplňkové a pouze rozebírají podrobněji vše ze základních výkazů.

Tabulka 19 – Ukázka peněžního deníku

PENĚŽNÍ DENÍK					
<i>Datum</i>	<i>Doklad</i>	<i>Účetní případ</i>	<i>Částka</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
1.1.	VÚD	předpis pohledávky - poplatek za odpady	100 000	315	606
1.1.	VÚD	předpis pohledávky - pronájem bytu	12 000	311	603
1.1.	VÚD	předpis pohledávky - pronájem hrob.místa	8 160	311	603
1.1.	VÚD	proúčtování opravek - změna metody účt.	792 000	406	088
4.1.	PPD	platba za poplatek za odpady	1 500	261	315
4.1.	PPD	platba za hrobové místo - za aktuální rok	80	261	311
4.1.	PPD	platba za hrobové místo - 9 let dopředu	720	261	384
4.1.	PPD	platba za pronájem sálu KD akce Silvestr (rok 2009)	500	261	649
4.1.	PPD	platba za spotřebu energií při akci Silvestr (rok 2009)	300	261	649
5.1.	FAP	meteorologická stanice	5 000	501	321
5.1.	FAP	telefon	300	518	321
5.1.	FAP	prohrnování sněhu	9 450	518	321
5.1.	FAP	výstupy katastru nemovit. CzechPOINT	350	572	321
7.1.	VPS	úhrada FAP telefon	300	321	231
7.1.	VPS	úhrada FAP prohrnování sněhu	9 450	321	231
7.1.	VPS	úhrada FAP výstupy CzechPOINT	350	321	231
7.1.	VPS	úhrada zálohy na elektřinu	18 000	314	231
7.1.	VPS	přijátá platba sdílené daně od FÚ	124 360	231	632
7.1.	VPS	přijátá platba svěřené daně od FÚ z nem.	59 178	231	636
7.1.	VPS	příspěvek nevlastní příspěvkové organizaci	3 000	572	231
11.1.	VÚD	předpis dotace na výkon státní správy	120 000	346	671
11.1.	VPD	výplata mezd v hotovosti	7 394	331	261
11.1.	VPD	úhrada FAP meteorologická stanice	5 000	321	261
11.1.	VPD	cestovné	295	512	261
11.1.	VÚD	zařazení stanice do DDHM	5 000	028	088
13.1.	VPS	pojistné členů Sboru dobrovolných hasičů	3 150	549	231
13.1.	VPS	úhrada zdravotního a sociálního pojištění	2 400	336	231
13.1.	VPS	úhrada zálohové a srážkové daně	4 210	342	231
14.1.	VÚD	schválený příspěvek ZŠ	200 000	572	378
15.1.	FAP	sepsání kupní smlouvy	5 910	518	321
15.1.	FAP	přestupky na zákl. veřejnoprávní smlouvy	1 500	572	321
15.1.	FAP	kamna do kulturního domu	55 000	042	321
15.1.	FAP	oprava okapů	13 760	511	321

<i>Datum</i>	<i>Doklad</i>	<i>Účetní případ</i>	<i>Částka</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
18.1.	VPS	výběr peněz do pokladny	11 000	262	231
18.1.	VPS	úhrada části příspěvku ZŠ	16 000	378	231
18.1.	VPS	přijaté nájemné	1 000	231	311
18.1.	VPS	úhrada FAP z minulého roku	33 000	321	231
18.1.	VPS	úhrada FAP kamna	50 000	321	231
18.1.	VPS	přijatá dotace na výkon státní správy	20 000	231	346
18.1.	PPD	převod peněz z účtu do pokladny	11 000	261	262
19.1.	VPD	dar do tomboly pro hasiče	500	543	261
19.1.	VPD	knihy do místní knihovny	480	501	261
20.1.	FAV	prodej dřeva z obecního lesa	470 000	311	601
20.1.	FAV	zajištění zpětného odběru obalů	4 950	311	609
31.1.	ZVL	předpis hrubých mezd	30 000	521	331
31.1.	ZVL	zdravotní a sociální pojištění zaměstnanci	2 550	331	336
31.1.	ZVL	daň	4 500	331	342
31.1.	ZVL	zdravotní a sociální pojištění organizace	5 100	524	336
31.1.	VPS	bankovní poplatky	160	569	231
31.1.	VPS	přijatý úrok z běžného účtu	288	231	662

(vlastní zpracování)

Legenda k tabulce:

VUD – vnitřní účetní doklad

PPD – příjmový pokladní doklad

FAP – faktura přijatá

VPS – výpis z běžného účtu

VPD – výdajový pokladní doklad

FAV – faktura vydaná

ZVL – zúčtovací a výplatní listina

ZŠ – základní škola

KD – kulturní dům

FÚ – finanční úřad

Uvedené příklady zaúčtování jsou jednou z možností, jak respektovat účetní principy. V některých případech je možné zvolit jinou alternativní cestu, například zaúčtování příjmu za úhradu spotřebovaných energií při konané akci. Některá nastavení jsou v kompetenci účetní jednotky a záleží na zakotvení ve směrnících. Objektem zájmu bude v blízké budoucnosti i stanovení hladiny významnosti – nástinem by mohla být hranice čtyřiceti tisíc.

Použité výkazy pro znázornění ukazují na bilančním principu stav a pohyb majetku a vývoj nákladů a výnosů (např. vyhláškou stanovený výkaz rozvaha obsahuje 7 sloupců). Majetková a finanční situace je patrná z rozvahy – obec není zadlužena a má finanční rezervu na plánované investiční akce. Kvůli prvnímu roku zavedení nového systému není vidět v rozvaze výsledky hospodaření minulých let. Hospodaření běžného období nejlépe vystihuje výkaz zisku a ztrát, výsledný zisk je měřítkem míry růstu bohatství.

POČÁTEČNÍ ROZVAHA

Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	507 000	Jmění účetní jednotky	26 458 001
Stavby	14 804 000	Dotace na pořízení DM	2 182 000
Samostatné movité věci	481 000	Dodavatelé	33 000
Drobný dlouh. hmotný majetek	792 000	Zaměstnanci	33 000
Pozemky	9 375 000	Zúčtování s institucemi SZ a ZP	6 000
Kulturní předměty	1	Jiné přímé daně	4 000
Nedokončený dlouh. hmotný majetek	203 000		
Ostatní dlouh. finanční majetek	1 019 000		
Základní běžný účet	425 000		
Termínované vklady krátkodobé	1 000 000		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	88 000		
Odběratelé	7 000		
Pohledávky z hlavní činnosti	15 000		
Aktiva celkem	28 716 001	Pasiva celkem	28 716 001

ÚČET ZISKU A ZTRÁT

Spotřeba materiálu	5 480	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	470 000
Opravy a udržování	13 760	Výnosy z pronájmu	20 160
Cestovné	295	Výnosy z místních poplatků	100 000
Mzdové náklady	30 000	Jiné výnosy z vlastních výkonů	4 950
Zákonné sociální pojištění	5 100	Výnosy z daně z příjmů PO	124 360
Ostatní služby	15 660	Výnosy z majetkových daní	59 178
Dary	500	Ostatní výnosy z činnosti	800
Ostatní náklady z činnosti	3 150	Úroky	288
Ostatní finanční náklady	160	Výnosy z nároků na prostředky SR	120 000
Náklady na nároky na prostředky ÚSC	204 850		
Výsledek hospodaření - ZISK	620 781		
OBRAT MD	899 736	OBRAT Dal	899 736

KONEČNÁ ROZVAHA

Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	507 000	Jmění účetní jednotky	26 458 001
Stavby	14 804 000	Dotace na pořízení DM	2 182 000
Samostatné movité věci	481 000	Oceňovací rozdíly při změně metody	-792 000
Drobný dlouh. hmotný majetek	797 000	Výsledek hospodaření	620 781
Pozemky	9 375 000	Dodavatelé	26 170
Kulturní předměty	1	Zaměstnanci	48 556
Nedokončený dlouh. hmotný majetek	258 000	Zúčtování s institucemi SZ a ZP	11 250
Ostatní dlouh. finanční majetek	1 019 000	Jiné přímé daně	4 290
Oprávký k drobnému DHM	-797 000	Ostatní krátkodobé závazky	184 000
Pokladna	431	Výnosy příštích období	720
Základní běžný účet	478 806		
Termínované vklady krátkodobé	1 000 000		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	106 000		
Odběratelé	501 030		
Pohledávky z hlavní činnosti	113 500		
Pohledávky za státním rozpočtem	100 000		
Aktiva celkem	28 743 768	Pasiva celkem	28 743 768

Obrázek 22 – Ukázka zjednodušených účetních výkazů (vlastní zpracování)

Závěr

Radikální reforma účetnictví rozpočtových organizací umožnila zavedení jednotné účetní osnovy pro celý státní sektor na akruálním principu. Tím bylo vyhověno potřebám výkaznictví dle statistických standardů Evropské unie a byly vytvořeny předpoklady pro hodnocení přínosu rozpočtových organizací na základě teorie hodnoty.¹²

Účetnictví samosprávy a zejména jeho účetní závěrka, je v platném právním systému postaveno mimo rozpočtový proces. Hospodaření není regulováno na základě údajů účetní závěrky, ale na základně finančního výkazu a nic na tom nemění skutečnost, že tento finanční výkaz je sestavován z údajů účetnictví. Základním a závazným řídicím dokumentem samosprávných orgánů ÚSC je rozpočet, a ten je postaven nikoli na akruální, ale na peněžní základně.¹³

Z výše uvedeného vyplývá, že se účetnictví obcí a rozpočet i nadále bude vyvíjet. Několik slov náměstka ministerstva financí Petra Chrenka: „Obecně lze říci, že veřejný sektor v České republice bude konečně účtovat na základě principů účetnictví, jak jej používá sektor soukromý. Hlavním cílem není nic jiného, než aby měla zastupitelstva a rady obcí dostatečně kvalitní informace pro rozhodování a aby je měla k dispozici včas.“¹⁴ Z pohledu legislativních činností Ministerstva financí je první fáze účetní reformy zahájena a veškeré další legislativní změny (nové vyhlášky nebo nové České účetní standardy) budou vesměs účinné až od 1. ledna 2011. Ministerstvo se nyní soustředí zejména na metodickou pomoc prostřednictvím svých webových stránek, kde byla zřízena speciální rubrika. Zároveň v rámci personálních možností pomáhá s proškolením odborných lektorů pro zajištění odborných školení účetních pracovníků napříč celou Českou republikou. Ministerstvo také úzce spolupracuje se Svazem měst a obcí ČR, publikuje články v odborném i ostatním tisku.¹⁴

¹² MÁČE, Miroslav; ASSECO CZECH REPUBLIC A.S., Účetní metodika : Návrh nové vyhlášky o účetnictví rozpočtových organizací. *Fenix.asseco.cz* [online]. 2009, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://fenix.asseco.cz/files/legislativnipomoc/Metodika%202010.pdf>>

¹³ LANC, Jiří . Akruální účetnictví nemusí znamenat akruální rozpočet . *Deník veřejné správy* [online]. 15. 2. 2007, OF 5/2006, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6256926>>

¹⁴ CHRENKO, Peter. *Ministerstvo financí ČR* [online]. 18.2.2010 [cit. 2010-04-11]. Co nového v účetní reformě. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/mf_zamestnanci_mf_mediich_53611.html>.

Cílem mé práce bylo poskytnutí praktické pomůcky, která měla osvětlit základní principy fungování účetnictví výhradně malých obcí. Na nejdůležitějších účetních postupech a standardních příkladech jsem ukázala platné zákonitosti a pravidla účtování na aktuální bázi, jednoduchá schémata a tabulky přibližují praktické rady, jak zvládnout nové úkoly při aplikaci novely zákona o účetnictví a zcela nové vyhlášky doplňující zákon o účetnictví. Objasnila jsem principy nového systému, avšak vyhovět a dodržet všechna ustanovení zákona není lehkým posláním. Rok 2010 je pro velkou roztržitost různých metodik, zveřejňovaných článků, odkazů a neexistujícími účetními standardy překlenovacím obdobím, během kterého se všechny novinky a změny budou postupně vyjasňovat a doplňovat.

Velmi podnětné pro zpracovávání ukázek metod byly informační listy z oddělení účetnictví Pardubického kraje, dále portál na webových stránkách Ministerstva financí, server obecuctuje.cz a metodický pokyn Jihočeského kraje. Poslední zmiňovaný zdroj je do termínu zpracování práce nejkompaktnějším materiálem, který přehledně provází reformou a je jednoduchým manuálem pro běžné účetní případy. Ostatní zdroje metodiku rozšiřují a rozebírají složitější případy v různých situacích.

Reformu účetnictví hodnotím jako dobrý a správný způsob lepšího využití veřejných financí. Je nutná větší provázanost informací mezi odděleními účetnictví a zejména rozhodnutími a plány zastupitelů a rad obcí. Jádrem systému jsou příjmy a výdaje, převládající charakter přebírají výnosy a náklady doplněné účtováním o reálných cenách – to vše znamená profesionální výstupy a přehledy. Výkazy z nového systému jsou oproti předchozím srozumitelnější a s lepší vypovídací hodnotou.

Za zmínku stojí také uvedení skutečností, že změna metod účtování není jediným projevem reformy veřejných financí. Ta s sebou nese i například registraci účetní jednotky, zodpovědné osoby a náhradní zodpovědné osoby v Centrálním systému účetních informací státu nebo přepracování veškerých vnitřních směrnic souvisejících s účetnictvím.

Žádná reforma, tudíž ani tato účetní, se neobejde bez zvýšené pracovní aktivity v přechodném období. Věřím, že všichni pracovníci veřejné správy a účastníci reformy úspěšně zvládnou své poslání a další odborná kvalifikace zvýší prospěch funkce veřejných financí a celého veřejného sektoru. Pevně doufám, že přínosem bude zejména kvalitnější informovanost jak pro zastupitele obcí tak všechny občany naší země.

Použitá literatura

literární zdroje

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IAS/IFRS*. Brno: Computer Press, 2006, 339 s. ISBN 80-251-1085-0

HANZLOVÁ, Olga; PŘIBILOVÁ, Zdeňka; KUPSKÁ, Alena. *Podvojně účetnictví obcí s jedním bankovním účtem*. Rožďalovice: REVOS-L, 2002. 119 s. ISBN 80-903160-0-X

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu 2010*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 335 s. ISBN: 978-80-247-3343-2

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba 2009*. Rožďalovice: REVOS-L, 2009. 264 s. ISBN: 978-80-903160-8-9

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, a. s., 2005, s 152

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, v platném znění

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

Vyhláška č. 410/2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu

elektronické zdroje

BŘEŇ, Jan . Hospodaření obce : Obecní majetek – historické základy ekonomické podstaty obcí IV.. *Deník veřejné správy* [online]. 10.2.2010, OF 5/2009, [cit. 2010-04-11]. ISSN1213-6336. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6415440>>

Česko. Usnesení vlády České republiky : k vytvoření účetnictví státu. In *Usnesení*. 2007, 561, s. 1-6. Dostupný také z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_integr_roz_sys_33514.html?year=2008>.

Ekonomie - maturitní témata z ekonomie [online]. 2009 [cit. 2010-04-11]. Řízení cash flow. Dostupné z WWW: <http://ekonomie.topsid.com/index.php?war=rizeni_cash_flow>

CHRENKO, Peter. *Ministerstvo financí ČR* [online]. 18.2.2010 [cit. 2010-04-11]. Co nového v účetní reformě. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/mf_zamestnanci_mf_mediich_53611.html>.

JURÁNEK, Vilém. *JUSTICE.CZ* [online]. 24.9.2008. [cit. 2010-04-11]. Základy účetnictví a základy daňového systému České republiky. Dostupné z WWW: <portal.justice.cz/soud/soubor.aspx?id=71865>

Krajský úřad Karlovarského kraje [online]. 2008 [cit. 2010-02-01]. Rozpočtová skladba, její význam a základní typy třídění. Dostupné z WWW: <http://www.kr-karlovarsky.cz/NR/rdonlyres/E4C36393-3218-47BD-9BE8-120F21EC0673/0/ot_25.doc>

LANC, Jiří. Aktuální účetnictví nemusí znamenat aktuální rozpočet. *Deník veřejné správy* [online]. 15. 2. 2007, OF 5/2006, [cit. 2010-04-11]. ISSN1213-6336. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6256926>>

MÁČE, Miroslav; ASSECO CZECH REPUBLIC A.S.,. Účetní metodika : Návrh nové vyhlášky o účetnictví rozpočtových organizací. *Fenix.asseco.cz* [online]. 2009, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://fenix.asseco.cz/files/legislativnipomoc/Metodika%202010.pdf>>.

Metodický pokyn : Příklady účtování pro obce a DSO od 1. 1. 2010. Jihočeský kraj : Krajský úřad Jihočeského kraje, 2010. 110 s. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cinnost/financovani-obci/metodika-uctovani-od-1-ledna-2010.aspx>>.

Ministerstvo financí ČR [online]. 2009-2010 [cit. 2010-04-11]. Účetní reforma v oblasti veřejných financí. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_v_oblasti_vf.html>.

NEJEZCHLEB, Zdeněk. Typové problémy při přezkoumávání hospodářské činnosti : Typové problémy při přezkoumávání hospodaření 2.. *Deník veřejné správy* [online]. 6. 2. 2007, OF 5/2006, [cit. 2010-04-11]. ISSN1213-6336. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6255650>>

Pardubický kraj.cz : Rozpočet a rozpočtový proces [online]. 20.1.2010 [cit. 2010-04-11]. Rozpočet a finance. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=3449&item=53234>>

Reforma účetnictví : Informační listy. Pardubice : Krajský úřad Pardubického kraje, 2010. 37 s. Dostupné z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=3851&item=61194>>.

Reforma veřejných financí : Doporučené postupy spojené s aplikací reformy. *Deník veřejné správy* [online]. 8. 2. 2010, OF 5/2009, [cit. 2010-04-11]. ISSN1213-6336. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6414752>>

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *OBEC ÚČTUJE : Vše o účetnictví obcí* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.obecuctuje.cz/>>.

Seznam obrázků

- OBRÁZEK 1 – Poměr obcí v ČR a jednotlivých krajích podle počtu obyvatel
- OBRÁZEK 2 a 3 – Prezentace MF ČR k reformě účetnictví státu
- OBRÁZEK 4 – Schéma účetnictví v ČR
- OBRÁZEK 5 – Schématické znázornění rozpočtové skladby
- OBRÁZEK 6 – Struktura dlouhodobého majetku
- OBRÁZEK 7 – Odepisování (platné až od roku 2011, odepisujeme podle odpisového plánu)
- OBRÁZEK 8 – Dooprávkování drobného majetku jako jeden z prvních úč. případů r. 2010
- OBRÁZEK 9 – Struktura oběžného majetku
- OBRÁZEK 10 – Účtování vzniku pohledávky
- OBRÁZEK 11 – Účtování vzniku závazku
- OBRÁZEK 12 – Účtování rezerv
- OBRÁZEK 13 – Schéma průběhu účtování na nákladové účty
- OBRÁZEK 14 – Určení časového rozlišení a dohadné položky
- OBRÁZEK 15 – Schéma průběhu účtování na výnosové účty
- OBRÁZEK 16 – Schéma průběhu účtování na podrozvahové účty
- OBRÁZEK 17 – Kontrola okruhu fondů
- OBRÁZEK 18 – Výsledek hospodaření ve výkazech
- OBRÁZEK 19 – Schéma rozvahy
- OBRÁZEK 20 – Schéma výkazu zisku a ztrát
- OBRÁZEK 21 – Schéma peněžního toku
- OBRÁZEK 22 – Ukázka zjednodušených účetních výkazů

Seznam tabulek

- TABULKA 1 – Jednoduchá ukázka rozpočtu
- TABULKA 2 – Přehled účtových tříd
- TABULKA 3 – Účtování příjmu do pokladny
- TABULKA 4 – Pořízení dlouhodobého majetku dodavatelsky
- TABULKA 5 – Pořízení drobného dlouhodobého majetku dodavatelsky
- TABULKA 6 – Technické zhodnocení (TZ) majetku = rekonstrukce, modernizace, přístavby, stavební úpravy
- TABULKA 7 – Vyřazení majetku
- TABULKA 8 – Příklady účtování oběžného majetku
- TABULKA 9 – Základní účtování zúčtovacích vztahů
- TABULKA 10 – Základní účetní případy v účtové skupině 4
- TABULKA 11 – Určení konkrétních účtů časového rozlišení a dohadných položek u nákladů
- TABULKA 12 – Příklady účtování časového rozlišení u nákladů
- TABULKA 13 – Příklad účtování dohadné položky u nákladů
- TABULKA 14 – Některé základní účetní případy týkající se nákladů
- TABULKA 15 – Určení konkrétních účtů časového rozlišení a dohadných položek u výnosů
- TABULKA 16 – Příklady účtování časového rozlišení u výnosů
- TABULKA 17 – Příklad účtování dohadné položky u výnosů
- TABULKA 18 – Příklady účtování na podrozvahových účtech
- TABULKA 19 – Ukázka peněžního deníku